

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera S. Matris Teresae De Iesv Carmelitarvm
Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis**

Jn duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XV. Agit de nonnullis rebus, quæ in hoc Toletano conuentu, ad laudem & gloriam Dei contigerunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

Fundatō
illustrem
caperē S. M.
iubetur; sed
carpitur à
Domino.

agebam, plures fuere quibus ea res displicuit, mihi que id significabat
quod ipsum & familiam eius illustrem & equestri esse dignitate repre-
sentant (alioqui n. vti dixi, suo in statu honesti & optimi erant; adde-
que, in ciuitate tam frequenti ac copiosa ac Toletum est, fundamen-
talis lustris mihi commoditatem minimè defutaram. Ego vero pauci-
erant, vt non aliter is mihi hic fundandi licentia dederit, quam pos-
sunt in locis eam fundaram. Ego nesciebam quid agerem, quia iam per-
res erat, primarium illis sacellum assignare statui, quoad monachum
verò nihil sibi vt vindicarent, vti quidem modo est. Nam vir quidi-
bilis sese obtulerat, primarium sibi sacellum attribui: cum
variae amicorum super hacre essent sententia, & ipsa cui accedamus
scirem, Dominus ipse hac in re me illuminare dignatus est: unde
dam die mihi ait, quam hi stirpium & familia cum tunc in Deum
parum prodeissent: maximeque me reprehendit, quid ansuetum
qui mihi de id genus rebus loqueretur: neque enim haec esse cunctum
quae decent eas quae iam mundum omnem despeximus. His aliis
id genus argumentis mirè confusa fui, & quod de sacello Algorismi
que assignando agirari cōperat, perficere decreui: cuius sane ratio
quam me exinde pénituit. Vidi mus enim ad oculum, quam
difficile nobis fuisset domū emere, illius quippe subfido & sup-
pono, domum illam emimus, in qua modò agimus, cui paucas Tolentini
res habet, vt quae duodenis aureorum steterit millibus. Quod annis
plurimas quotannis apud nos celebrandas fundavit Millas, iū Mil-
libus ipsis, tum etiam populo permagnæ est consolationi. Si am-
vanas mundi opinione reflexissemus numquam (vt quidem in
gere possumus) tam bonam nancisci commoditatem potuisse
uem quoque intulissemus iniuriam illi, qui nobis tam libenter &
animō beneficium & caritatem hanc contulit.

CAPUT XV.

IN QVO DE REBUS NONNULLIS AGITVR, QVI
hoc Toletano Conventu à S. Iosepho denominati, ad laudem & gloriam
Dei contigerunt.

Visum autem mihi iam est, nonnulla dicere in quibus non-
domus huius moniales ad Dei honorem & gloriam sele-
bant, vt quae deinceps fecutur & venturæ sint, bona hæc præ-

mitti semper procurent. Antequam verò domus emeretur, huic se in-
finito aggregauit Monialis quādā Anna de Matre Dei dicta, quadra-
ta i plos nata annos, quæ omni quo vixerat tempore diuino se obse-
quo impenderat: & quamuis quoad vietū ac vestitū delicijs esset innu-
ans quod vnica esset, & diuitijs abundaret) his tamen paupertatē, &
*Anna de
Matre Dei
elogium.*

in Ordine subiectionē obedienciam præferre maluit: vnde me accessit
missionē petens. Infirmiori quidē erat valetudine; at, quod eam adeō
bonam & resolutam viderem, vīsa mihi est ad fundationi initium dan-
dum per accomoda: vnde cā ad Ordinem admisi. Vbi cum asperitate
corpus arceret, & sensum superiori submittere cepisset, placuit Domi-
no firmorem ei optatiōē q; multo valetudinē dare, quā dū inter liber-
tēas delicias ageret, quod non mediocriter me ad deuotionē excita-
vit. quod autem hoc loco isthac de ipsa afferam, est, quod, antequā ad
votorum emissionē admireretur, omnium quę possidebat (erat autē
latis opulenta & pecuniosa) nobis donationem fecerit, & in Cōuentū,
eleemosynae nomine, illorum dominiū transcripsierit. Mihi sanè id per-
tinentium fuit, neque eam in donationem consentire volui, dicens fore
hinc ut huius ipsam donationis pénitentia, & eam nos ad professio-
nem non velle admirerere; id autem facere, dūrum sanè esset (cū, si ita
ad contingere, fore sine ijs, quas nobis iam daret, facultatibus dimitt-
enda.) Hoc autem ego pūctum mirifice exaggerare volui & vrgere, tū
ne cuius ei tentationis id esset occasio, tum vero ad spiritus eius maius
petitum faciendum. Sed illa, etiam si id ita fieret, libenter se pro amo-
re Dei hanc iacturam passuram respondit. neque vñquam aliud ab
eis exprimere responsum potui. Ceterū admodum contenta, & me-
liore cum valetudine exinde inter nos vixit.

Ista autē hoc in monasterio exercebatur mortificationis & obedientiæ
studium, vt dum ibidem agebam, subin de Præposita ad ea quæ suis im-
perabat, diligenter oporteret reflectere, nam quidquid illa (tametsi in-
adventeret) fieri iubebat, id quam celerrimē executioni mandabatur.
Quadam vice paludem quādā viginosam, qua in horto erat, intuēs-
dicebam. Quid esset si Monialis illi (aderat autem illa inter alias) dicerem, vt in
illam se coniiceret? Vix verba finieram, cum Monialem se in illam præcipi-
tasse video; quæ ita commaculata inde exiit, vt eam vestimenta alia
sumere oportuerit. Alias, me præsente, Moniales ad Confessionem i-
bant, & ea quæ iam confessura erat, aliam priorem exspectans, Præpo-
stam allocutum venit, quę mox ex ipsa audijt. Quid sic ageret? illane bona
eis sui recolligenda ratiō, caput intraputeum qui illic erat abderet, ibique de suis pec-
catis recognoscari. Mandatum sibi à Superiore Monialis putabat, vt se in
putum præcipitem daret; quare tam festinanter ad puteum cucur-

*Obedientia
Monialium
Toletana-
rum.*

rit, vt, nisi aliae obstitutæ accurrissent, iam se in illum coniecerit, maximum scilicet Deo hac ratione obsequium, aut maxima mortificationem facere existimans. Adeò ut quosdam viri dicitos opus illa fieri declarare, & aperire ea, in quibus eas obedire oportet, & ipsa vel frenum injicere: agebant quippe quædam ita exorbitantia & singulatia, vt, nisi bona eas intentio excusasset, adeò non pereat promerulius ut potius demerulient. Neque hæc solum in eo, de quo hic perorationem loquor, monasterio reperiuntur: sed & in alijs omnibus timora id genus occurunt, ut ipsa in illis partem non habere vellent, ne quædam illorum hic referre possem, ut sic Dominus suis in ancillis iungatur & celebretur.

Viso quæ Redemptor opus est monialam in mortis articulo in umbrare ac protegere.

Factum quoque, vt, me ibidem agente, Monialis quædam in levem morbum inciderit. Hæc sacro Eucharistia viatico, & deinde vobis extremæ Sacramento iam communia, tantam vultu hilaritatè & gaudium vultu præferebat, vt tam liberè ei diceremus, vt nos in calorem sanctisque, erga quos afficiebamur, commendarer, ac si tam in mundo egisset. Ante paulò quām è vita excederet, cubiculum illum gressa sum (prius enim egressa eram, ad me corā Venerabilis Abatis crumento profundendum, ut felicem ei ex hac vita exitum Domini concederet) revera ergo vidi Maiestatem illius, ad medium lechitum, in speciem desuper incubantis, atque vlnis aliquantum apertam protengentis: mihi que dixit, ut certissimum & exploratissimum habere, omnes quotquot in hisce monasteriis defungenterit, modo procteturum, nolle in mortis articulo tentationes atque impugnations formidatura. Quod equidens, miram in animo consolationem & recollectionem sena. Tunc paulò mihi id eam accedenti ut illam alloquerer, ipsa dixit, Quoniam, o Mater, visita mea sum! itaque ad instar Angeli, quām placidam defungens, mansit.

Post etiam nonnullas tali cum quiete & animi tranquillitate emis obseruauit, ac si in raptu quodam aut in orationis quiete verlamente, adeò ut tentationis impugnationis siue diabolice ne vel umbra intente ostenderent. Quamobrem, quā Dei bonitas est, confido per filium, perque gloriosa Matris illius, cuius habitum gestamus membra turum, eamdem ut gratiam nobis conferre perget. Hac de causa operam, carissimam, ut vera Carmelitanæ simus; breui namque dies finitur. Si autem sciremus, quām grauis sit afflictio, quam multas articulo sentiunt, quamque variae sint artes & technæ, quibus contra diabolus decipere & tentare allaborabat, beneficium hoc per nos faceremus.

Mortis angustia quæta sunt.

Huius occasione, occurrit hic mihi quiddam, quod vobis referre
opus, de quodam quem noui, quique consanguineis meis aliquate-
nos affini erat. Lutuli & aleæ hinc mirè deditus erat, & litteris vtrum-
que imbutus; harum occasione illum diabolus decipere incipere vo-
luit, illi persuadere satagens, eam quæ in hora mortis sit, vita emenda-
torem, nullus valoris & momenti esse. Ad eò autem hoc firmiter is si-
persaferat, nullo ut pacto ab eo impetrari potuerit, vt confessione ^{Confessio}
^{cuiusdam} induceret, omniaque ad hoc argumenta nimis quam impotentia e-
st, & si interim misellus mirè affligetur, & angetur, vitaque eum sperat in
mortis quam maximè peneret; at dicebat, ad quid institueret con-
fessionem, quod se videret condemnatum? Vnde Dominicanus
quidam, quillius erat Confessorius, & quidem satis doctus, identi-
cū argumentis rationibusq; cōvincere satagebat. Sed tantas ecō-
tadiabolum eū subtilitates edocebat, nihil ut cōvincere apud hunc Cō-
fessoris posset. Aliquot diebus hoc in statu hæsit, vt quid ageret, Con-
fessoris nescire; & certè serio tum ipse, tum alij cum Domino com-
mendare debebant, quandoquidem ipse ius sit misertus. Morbo au-
to grauiter eum plemente (erat is pleuritis) rediit Confessorius, in-
dustus haud dubiè pluribus ad eum conuincendum argumentis antē
excoriatis; sed hæc omnia patum profuissent, si Dominus illius com-
miseratione tactus, coris illius non emolliisset. Ut autem hice loqui cæ-
psa alique asserte rationes, super lēatum insidens æger, tamquam si
mali habuisset, ait: cum dicas fore vt confessio mea mibi proficit, eam mihi in
alio*si* instituire. Simil & tabellione aduocari iussi, confessis litteris
measuringo se obligavit, numquam post hac amplius aleam tractare,
namque in melius emendare, huiusque rei & sponsionis ipsos testes
nihil voluit; mox ergo bonam confessionem instituit, & sanctissima Sa-
cra menta eo pietatis sensu recepit, vt prout exterius secundum fidem
nolam intelligere possumus, salutis factus sit compos. Det Dominus,
candidissimæ calice vitam instituamus, vt veras B. Virginis filias decet, &
que professæ sumus, ea exactè seruemus, quod, quam nobis promisit
Dominus, concedere dignetur. Amen.

C A P V T . XVI.

AGITUR DE DVORVM MONASTERIORVM, VNIUS DISCALCEATO-
RVM, alterius Discalceatarum, eodem anno M.D. LXIX. Pastrana ere-
ctorum fundatione.

A Toletana domo iam fundata dies decimus quintus agebatur, qui
in vigiliam Pentecostes incidebat, illo porto inter uallo temporis
etude concinnandæ, cancellis ferreis adaptandis, alijsque id genus
operi-